No. 1528 **DE TIJD.** 1851.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden, enz.* FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG, 3 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 2 September.

In den toestand, dien de Protestanten ons in zake van verkiezingen gemaakt hebben, is het moeijelijk eene partij te kiezen. Als wij, zonder op de algemeene belangen van het vaderland acht te geven, slechts onze belangen in het oog hielden, dan ware onze taak gemakkelijk; dan hadden wij slechts blinde partijschap tegenover blinde partijschap te zetten, en haat met haat te vergelden. De hartstogten der uiterste partijen, tot verbittering gedreven en tegen elkander aangevuurd, zouden vroeg of laat tot eene uitbarsting komen, waarbij met de publieke rust te gelijk zou worden omver geworpen, wat nog van de oude orde van zaken is over gebleven. Daarbij zouden de Katholijken iets kunnen verliezen, maar daarentegen veel meer winnen. Het schijnt dat de vooroordeelen, die velen onzer landgenooten verblinden, hun dat resultaat verborgen houden; anders begrijpen wij niet, hoe zoo vele Protestanten in blinde opgewondenheid de zaken tot een zoo gevaarlijk uiterste tegen de Katholijken opdrijven, dat bij gelijken tegenstand van deze zijde, verstoring van de publieke orde onvermijdelijk wordt.

Altijd hebben wij het ons ten pligt gesteld, niet slechts om der gewetenswille, maar ook uit liefde voor het vaderland, ons te onthouden van een strijd, die zoo hij door ons met gelijken fanatieken hartstogt werd aangegrepen, als hij ons wordt aangeboden, onze belangen zou begunstigen ten schade van het algemeen welzijn.

Het is uit pligtbesef, dat wij ten spijt van alle miskenning ons ten deze gevallen in zake van verkiezingen, dezelfde vreedzame gedragslijn meenen te moeten volgen, die wij tot dusverre tot leiddraad hebben genomen:

Dat de Katholijken zich vereenigen en onderling zich verstaan omtrent de kandidaten, die zij zullen stemmen.

Waar zij de meerderheid der bevolking uitmaken, dat zij daar, naar het voorbeeld hunner protestantsche landgenooten, geen misbruik maken van hunne meerderheid, en bij wijze van *représailles*, hoezeer zij ook daartoe zijn en nog worden uitgetart, hunne protestantsche gemeentenaren van het plaatselijk bestuur niet uitsluiten.

Zij kiezen daar eenige kundige en verdraagzame mannen uit de Protestanten, voor zooverre deze daarop naar regt en billijkheid aanspraak kunnen maken. Wij bidden hen, dat zij zich niet laten opwinden door de partijdigheid, die de Protestanten kenmerkt, waar deze de meerderheid hebben. Laat de Katholijk toonen, dat hem geen hartstogt, geen fanatisme bezielt; dat hij billijk is tegen zijne bestrijders en lijdzaam in het onregt dat hem wordt aangedaan, omdat hij een volgeling is van Hem, die geleerd heeft, dat men geen kwaad met kwaad mag vergelden. Gelijk de dwaling uit haren aard hartstogtelijk is, zoo is de waarheid uit haren aard lijdzaam, zooals God is *patiens, quia aeternus*.

Waar de Katholijken staan in minderheid tegenover de meerderheid der Protestanten, dat zij ook daar zich vereenigen en aan elkander ten innigste aansluiten, opdat zij weten welke kracht zij aan het verkiezingswerk kunnen besteden.

Is zamenwerking met Protestanten mogelijk, dat zij zich daartoe leenen, en loyaal, gelijk zij altijd gedaan hebben, hunne stemmen uitbrengen.

Is zamenwerking onmogelijk, dat zij daarom niet nalaten hunne stem uit te brengen. Vooreerst om, al zij het slechts bij wijze van protest, eenige katholijke kandidaten te stemmen, waarop zij meenen naar regt en billijkheid aanspraak te kunnen maken. Ten tweede om onder de protestantsche kandidaten diegenen te kiezen, die hun voorkomen de meeste waarborgen te geven voor het algemeen welzijn, en de eerbiediging en handhaving onzer regten.

Op die wijze, welke dan ook de uitslag der verkiezing moge zijn, zullen de Katholijken ten minste hun pligt hebben volbragt, en de cijnspenning, die hun door de goddelijke Voorzienigheid is toevertrouwd, naar hun beste vermogen hebben besteed.

Van Reyd schrijft van Willem van Oranje: »Van die Religie hadde hy doen ter tyt (1566) noch weynich smaecx." De uitdrukking is verschoonend. Wanneer wij hem op hetzelfde oogenblik bij hen, in wier oog hij, om den wille van zijn belang, katholijk moet zijn, de rol zien spelen van eenen ijverigen, gemoedelijken, gehoorzamen zoon der Kerk, en bij anderen zijn »oud, heilig en waar geloof" zien verloochenen, omdat dezen hem die verloochening van zijn geloof in geld en aanzien zullen betalen; dan mogen wij zeggen, ja, dat Willem van Oranje »van die religie weynich smaecx hadde," maar digter zullen wij bij de waarheid zijn, wanneer wij van hem zeggen dat hij de godsdienst minachtte en het heiligste slechts bezigde als een middel om tot zijn doel te komen.

Hoe zeer hij voorwendde gehecht te zijn aan »*nostre vraye et anchienne religion*," hebben wij reeds vernomen, vooral naar aanleiding van het *Historisch-kritisch onderzoek* van den heer van der Horst. Hoe evenwel gedroeg hij zich in Duitschland ten overstaan van den keurvorst van Saksen en den landgraaf van Hessen?

Was het noodig dat hij noch den Graaf van Holland, noch de Landvoogdes, noch Granvelle aan zijnen godsdienstijver mogt doen twijfelen, — even noodig was het, dat hij, om zijn doel, het genot van »*la fortune et la parente*" van Anna van Saksen, te bereiken, de Duitsche vorsten van zijne gunstige gezindheid ten opzigte van de nieuwe leer overtuigde. Dat was te noodzakelijker, wijl zij met weerzin gehoord hadden, dat de dochter van Maurits zich in den echt zou begeven met een prins, die het oude geloof nog niet had afgezworen en nog onderdanig was aan eenen katholijken heer. Vooral was dit eene ergernis voor Annaas grootvader, den landgraaf van Hessen. Het voorgenomen huwelijk hinderde hem in die mate, dat hij volstandig zijne goedkeuring daaraan ontzegde, bewerende dat bij kontrakt, over welks inhoud hij zich met August van Saksen niet bleek te verstaan, »overeengekomen was om Anna niet uit te huwelijken dan met toestemming van hem." De voorgewende gronden van zijn verzet waren: 1°. verschil van godsdienst, 2°. het berispelijk levensgedrag van Willem van Oranje ten tijde van zijn eerste huwelijk. De eigentlijke grond was echter, dat hij Willem van Oranje aan zijne kleindochter benijdde, en hem liever met zijne eigene dochter getrouwd zag. Volgens Strada, en zoo ook volgens een brief van den graaf zu Schwartzburgk, zou de landgraaf van Hessen zich aldus in een gesprek uitgelaten hebben: »De prins van Oranje wilde zijne kleindochter hebben; eerder echter wilde hij hem zijne eigene dochter geven; wil hij die niet, dan zal hij de andere ook niet hebben (*Archives* I', 60). »Eene heerlijke bijdrage tot de kennis der geloofsovertuiging, en in 't algemeen, tot de karakteristiek der Duitsche protestantsche vorsten!

Om nu al die moeijelijkheden uit den weg te ruimen, begaf Oranje zich tegen het einde van 1560 in persoon naar Dresden. Daar woonde hij vlijtig de Luthersche eeredienst bij; daar gaf hij aan den oom van Anna de meest geruststellende verzekeringen op het stuk van godsdienst; daar beloofde hij hem dat zijne nicht vrij en ongehinderd hare godsdienst zou kunnen belijden; doch, des ondanks, kon hij er nog niet gerust op zijn, dat Anna met haar »*fortune et parente*" hem niet ontsnappen zullen.

Op het eigen oogenblik dat hij aan Anna de vrije uitoefening der Luthersche godsdienst waarborgt — wij stippen dit in 't voorbijgaan aan — schrijft hij aan Granvelle dat met den hertog van Saksen »alles bepaald en besloten is volgens diens eerste belofte," (nametijk, dat Anna katholijk zal worden) en later »*quand à la Religion, Sa Majesté se peult asseuré, que je viveray et moreray en icelle.*" d. i. wat de godsdienst betreft, Zijne Majesteit kan er zich van verzekerd houden dat ik daarin leven en sterven zal!

Intusschen stonden Oranjes kansen niet ongunstig. Eene zaak werd slechts van hem gevorderd door den keurvorst van Saksen, waarin hij hem te gereedelijker voldoening kon schenken, daar hem de heiligste geheimhouding verzekerd werd en hij er op kon rekenen dat er niets van zou uitlekken. De keurvorst vorderde van hem dat hij bij schriftelijke verklaring zich verbinden zou, Anna ongehinderd hare godsdienst te laten uitoefenen. De heer van der Horst deze aan Oranje voorgelegde verklaring analyserende, zegt er met volkomene juistheid het volgende van:

»Zoo de Zwijger dat stuk onderteekent dan verklaart hij aan de gansche wereld:

»1°. dat hij tijdens zijn oponthoud in Duitschland op vertrouwde en vriendschappelijke wijze aan den Keurvorst en zijne nicht de belofte heeft gedaan van zijner gade volkomene vrijheid in de uitoefening harer godsdienst te gunnen, en daarop zijn vorstelijk woord heeft verpand.

»2°. Dat hij zijne gemalin noch door bedreiging, noch door overreding, noch door eenig ander middel zal ontrouw maken aan de godsdienst, waarin zij was onderwezen en opgevoed.

»3°. Dat hij haar zal veroorloven luthersche boeken tot stichting en sterking in haar geloof te lezen.

»4°. Dat hij haar, zoo vaak zij dat begeeren mogt, naar eene plaats zal heenleiden, waar zij zonder stoornis of gevaar het ligchaam en bloed van Christus onder beide gedaanten ontvangen kan.

»5°. Dat zij in het kraambedde of gevaarlijke ziekten een evangeliesch predikant van de Augsburger belijdenis bij zich mag toelaten, en zoo niet openlijk, ten minste in hare kamer de Sakramenten volgens de luthersche leer ontvangen.

»6°. Dat hij, zoo veel in zijn vermogen is, zorg zal dragen, en er op aan zal dringen, dat de kinderen, uit het huwelijk met Anna verwekt, getrouwelijk in de godsdienst der Augsburger belijdenis onderwezen zullen worden.

»7°. Eindelijk, dat hij de *luthersche godsdienst der Augsburger* belijdenis de ware christelijke noemt.

»De beide eerste dezer zeven verklaringen maken zijne brieven aan het Hof van Spanje leugenachtig; de drie volgende maken zijn ijver tegen de nieuwe ketterij bespottelijk, zijne verordeningen daaromtrent krachteloos; door de zesde verklaring legt hij eene belofte af, die ongeldig is voor God, voor de Kerk en voor den Staat; door de laatste verloochent hij zijne eigene godsdienst en houdt op Katholiek te zijn."

Het komt er nu slechts op aan te weten of Oranje deze verklaring onderteekend heeft. Na de scherpzinnige toelichting van den heer van der Horst, wiens kritische zin in de bladzijden aan het onderzoek van dit punt gewijd, op uitnemende wijze gebleken is, kan daaromtrent geen twijfel meer bestaan. Al de gronden door den geachten auteur tot staving van zijn gevoelen aangevoerd, kunnen wij hier niet mededeelen; door ze in te krimpen, zouden wij ze verzwakken; wij verwijzen daarom onze lezers liever naar den arbeid zelven van den heer van der Horst.

De verklaring, waarin o. a. de luthersche godsdienst der Augsburger belijdenis de ware christelijke door Oranje genoemd wordt, werd dus door hem onderteekend. Dat werd zij op het eigen oogenblik nagenoeg waarop de Landvoogdes aan den Graaf schrijft, dat Oranje haar zeer krachtig verzekerd heeft, »*que venant la dame en sa compagnie, elle vivra, sans difficulté quelconque, catholiquement,*" dat Anna, zonder eenig bezwaar, als katholijke leven zal!

Zoo gedroeg zich Willem van Oranje in zake van godsdienst, om Anna van Saksen te krijgen, »*à cause de sa fortune et de sa parente*" — Anna van Saksen, voor welke hij moet geacht worden, volgens den heer Groen, toen geene liefde gevoeld te hebben, ofschoon hij voorgaf dat hem »*dacht und nacht das wörmlein das hertz durchfreiszt.*" Men moet toegeven, dat hij die zich zóó gedroeg in zake van godsdienst, van het heiligste en dierbaarste wat wij op aarde bezitten, wel waardig was aan het hoofd te staan van hen, wien de krachtige teugels der oude godsdienst hinderlijk waren en die daarvan bevrijd wenschten te zijn.

Wij behoeven niet te zeggen dat wij het kritisch-historisch onderzoek van den heer van der Horst ter lezing aanbevelen.

De nieuwe katholijke Kerk te Harlingen zal ... personen bevatten. Aangaande de ...

neemt men nog het volgende: Ten 11 ure begon de Hoogmis, en het aantal bisschoppen en priesters dat daarbij in plegtgewaad assisteerde, wordt op 50 geschat. De predikatie werd gedaan door den Z. Em. den Kardinaal Aartsbisschop van Westminster.

Na de plegtigheid had en feestmaal plaats van een groot aantal couverts, alwaar de eereplaatsen werden ingenomen door den Kardinaal-Aartsbisschop, benevens verschillende Bisschoppen en andere dignitarissen, ten getalle van 250. De Bisschop van Beverley stelde eene toast in op Pius IX, welke met veel geestdrift werd begroet. Vervolgens werd door denzelfden Prelaat eene toast ingesteld op H. M. de Koningin, welke feestdronk met alle gebruikelijke eerbewijzingen werd beantwoord, terwijl de muziek het *God save the Queen* speelde. Vervolgens werd eene toast ingesteld op den Kardinaal-Aartsbisschop van Westminster. Z. Em. beantwoordde die hulde o. a. met de volgende woorden:

»Niets gaat mij zoo zeer ter harte dan mijne onbegrensde achting jegens de Katholijken van Engeland te toonen door werkzaam te zijn voor hun geluk. Ik beoog daartoe niets anders dan wat goed en wettig is. Men heeft ongelijk gehad van te gelooven aan een »pausselijken aanval"; het eenig verlangen dat ons bezield heeft, was om met alle regtvaardige en eervolle mannen mede te werken, ten einde het volk uit te noodigen deel te nemen aan de weldaden der Kerk. Wij zullen ons dan ook van onze taak kwijten met al die volharding, welke wij behoeven bij de verdediging van een werk, dat wij als heilig beschouwen. (*toejuichingen*) Dat nooit eenig staatkundig doel in onze gedachten is opgekomen, is Gode bekend.

»Zorgen wij daarom dat onze »*aanranding*" — omdat men ons gedrag zoo geliefft te noemen — eene aanranding zij vol redelijkheid, kalmte en verstand. Bovendien zóó hebben zij 't reeds begrepen, die onze woorden aanhooren, en ik twijfel niet of alle zedelijke wonden, die ons sedert een jaar geslagen zijn, zullen eenmaal tot ons voordeel uitvallen, want ik vertrouw dat zij, die ze ons hebben toegebragt, zich zullen beijveren om hunne vorige onbillijkheid jegens ons te doen vergeten."

De te Londen verschijnende *Daily News* berigt, dat men het er te Dublin algemeen voor hield, dat het gouvernement besloten had, de wet op het voeren van territoriale titels dadelijk in toepassing te brengen, en geregtelijke vervolgingen in te stellen tegen de katholijke geestelijken, die, in strijd daarmede, titels aan een kerkelijk regtsgebied in het vereenigd rijk ontleend, hadden aangenomen.

Er bestaat evenwel voor alsnog geen de minste grond om aan dit berigt geloof te hechten.

De Anglikaansche aartsbisschop van Canterbury heeft dezer dagen de Synode bijeengeroepen om een adres aan H. M. te rigten, tot het herstellen van het regt der Synode om alle inwendige aangelegenheden der gevestigde kerk te bespreken en daarover te beslissen.

Ook wil de aartsbisschop, volgens de *Times*, maatregelen nemen om eenige ritueele gebruiken door verschillende zijner geestelijken in zwang gehouden, af te schaffen, t. w. het bezigen van waskaarsen op den altaar gedurende de morgen-gebeden, het prediken in wit priestergewaad, enz. welke gebruiken hij in strijd acht met de voorschriften van het *Prayer-book*. Meermalen heeft hij hierop aangedrongen, maar thans — welligt uit beduchtheid voor de overeenkomst van vele dier gebruiken met het ritueel der Katholijke eeredienst — ziet de aartsbisschop Dr. Sumner zich verpligt dit verzoek niet alleen te herhalen, maar de onwilligen voor de Synode te dagvaarden — namelijk zoodra de Synode weder het regt zal verkregen hebben om, buiten het staatsgezag om, hierin te beslissen. De pogingen van Dr. Sumner verwekken veel sensatie in de Engelsche Kerk.

Men blijft het er steeds voor houden dat de Belgische Senaat het wetsontwerp op de successie in regte lijn verwerpen zal, ofschoon het ministerie een stap van toenadering gedaan heeft, die dat staatsligchaam voor het ontwerp zou kunnen winnen. Het eerste dier amendementen vermindert het regt op de vooruitgiften bij erfenissen van 5 op 2 pCt.. Het tweede ontheft goederen, in andere rijken gelegen, van de toepassing der belasting. Het derde vermindert met 1/10 den grondslag der schatting van de eigendommen, in afwachting eener nieuwe kadastrale verdeeling, en het vierde eindelijk geeft der wet een karakter van tijdelijkheid, daar het voorstelt hare werking uit te stellen tot 1856.

Met belangstelling ziet men den uitslag dezer discussie te gemoet, daar *de val van het ministerie Royier* bij eene verwerping der wetsvoordragt, onvermijdelijk wordt geacht.

Een correspondent te Rome van de *Univers* betreurt het, dat zoo dikwijls de regering zich genoodzaakt ziet strenge maatregelen te nemen tegen verdachte vreemdelingen, de gezanten der vreemde natiën, waartoe zulke personen behooren, zich aanstonds daartegen verzetten.

Intusschen gaat de politie te Rome voort met, waar zij geen beletselen vindt, krachtig te handelen tegen alle vreemdelingen die in de stad rondzwerven, zonder te kunnen of te willen opgeven wat zij er doen. Wie de politie dit ook kwalijk moge duiden, wij beweren dat zij in haar volle regt is, niet alleen, maar zelfs dat in de gegeven omstandigheden en bij de plaats hebbende onveiligheid van personen, het haar pligt is zóó te handelen.

De onderhandelingen met Sardinië blijven op dezelfde hoogte. Het gouvernement van Piemont volgt te blindelings de impulsie van Lord Palmerston, om hiervan vooreerst een goed resultaat te verwachten.

Z. Em. de Kardinaal Fornari, onlangs benoemd tot Protector der verdienstelijke Vereeniging van den H. Vincentius a Paulo, heeft van eene deputatie van te Rome aanwezige presidenten en secretarissen der Italiaansche en buitenlandsche conferentien eene luisterrijke hulde ontvangen. Z. Em. ontving de deputatie met groote minzaamheid, en wijdde uit in eene schoone lofspraak der Vereeniging, die, zeide hij »*eene der troostrijkste sieraden is van onze ongelukkige eeuw en een der hechtste gronden van hoop voor de godsdienst en de maatschappij.*"

Mgr. de Aartsbisschop van Milaan heeft eene voortreffelijke circulaire uitgevaardigd, waarin hij bij de geloovigen ten sterkste aandringt op het aanhoudend gebed, opdat zij kracht mogen verkrijgen tegen de gevaren die hen bedreigen van de zijde van het communisme en tegen de woelingen der anarchisten, die Italie protestantsch willen maken en oproerig tegen het wereldlijk en geestelijk gezag; wel wetende dat zoo zij de godsdienstige gevoelens bij het argelooze volk vernietigd hebben, het hun gemakkelijk zal zijn de maatschappij het onderste boven te keeren.

Heden morgen is te 's Gravenhage uitgegeven, het navolgende bulletin:

»Hare Majesteit is heden morgen redelijk welvarende.

»De jonggeboren Prins is rustig en wel.

(*Get.*) J. G. Vorstman, Dr. Vinkhuijzen."

Z. M. heeft den heer Jhr. M. C. H. ridder Pauw van Wieldrecht, secretaris van het Nederlandsch gezantschap bij het Hof van Spanje, vergund het aannemen en dragen der versierselen van kommandeur met de Ster der orde van Isabella la Catolica, hem door H. M. de Koningin van Spanje geschonken.

Het *Staatsblad* bevat de wet van 19 Augustus jl., tot wijziging van Hoofdstuk VI der Staatsbegrooting van 1850; alsmede de wet van 19 Augustus jl., houdende vaststelling van een nieuwt artikel op de IVe afdeeling van het VIIIe Hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1850.

Op Maandag 8 Sept. aanst. wordt in Noord Holland de groote jagt geopend, onder deze bepaling echter, dat niet zal mogen worden gejaagd op gronden, waar de oogst nog niet is afgeloopen, en op gronden, waarop nog graangewassen of peulvruchten te veld staan; de lange jagt zal alleen op twee dagen van elke week en wel des Woensdags en Zaturdags mogen plaats hebben.

Volgens het *Zondagsblad*, zou bij koninklijk besluit van 23 Augustus jl. bepaald zijn, dat de opleiding der adelborsten bij de militaire akademie te Breda, hetgeen tot hiertoe bij wijze van proefneming geschiedde, voortdurend dáár zal plaats hebben, en dat dien ten gevolge de noodige reglementen zullen worden ontworpen.

KAMPEN, 31 Augustus. In de laatste dagen hebben de jongelingen en manschappen van het instructie bataljon, welke op den Zandberg kamperen, veel geleden door de geweldige en aanhoudende regens; men verzekert dat dien tengevolge en ofschoon de kazerne nog niet geheel gereed is, het kamp dezer dagen zal worden opgebroken. (*H.*)

BOXTEL, 30 Aug. Terwijl de Provinciale Staten zwoegen en slaven ter bekoming van eene verbeterde afwatering van de rivier de Dommel, lager dan deze gemeente, en die maatregel in verband wordt gehouden met het groote plan van uitwatering, dus uitgesteld tot .....? komt ons van boven weer een onweder op het lijf: ons departement van Binnenlandsche Zaken zou namelijk aan Belgie toegestaan hebben, om nabij Bergeik een duiker in den straatweg te maken, ten einde ook het water uit de Brabantsche Kempen ons door de Dommel toe te zenden. Waar moet het toch met onze provincie heen? Voetstoots ontdoen zich onze vrienden de Belgen van hun water over ons grondgebied en wij, wij zullen geholpen worden, wanneer? als het te laat is? (*ib.*)

BREDA, 1 Sept. Eergisteren avond heeft de regiments hoornmuzijk alhier eene serenade gebragt aan den alhier teruggekeerden 2den luit. Booms, die, gelijk men weet, de jongste Fransche expeditie tegen de Kabijlen in Algerie heeft medegemaakt, en wegens zijn loffelijk gedrag met de orde van het Legioen van Eer versierd is geworden. (*H.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 31 Aug. Er is geen politiek nieuws. De dagbladen gaan voort met het opteekenen der opinien door de departementale raden over de herziening der constitutie uitgebragt, en van welke er reeds 36 zijn in den geest eener herziening.

Eenige demokratische leden dier departementale raden hebben geweigerd aan de tegenwoordige zitting deel te nemen, onder voorwendsel dat de wet waarbij hun mandaat verlengd is, ongrondwettig was. Doch zij hebben hun doel niet bereikt; in plaats van *éclat* te maken, zooals zij gehoopt hadden, zijn zij eenvoudig op zijde gelaten. Die demokratische puriteinen, welke altoos schreeuwen dat de constitutie geschonden is, zoodra hunne plannen van anarchie worden tegengewerkt, zien zich alweder deerlijk te leur gesteld.

— Eergisteren en gisteren zijn bij graaf Molé vele leden der ordelievende partij vergaderd geweest.

— Bij de uitspraak van het monster-proces te Lyon is de rust in die stad, even als gedurende den loop van het regtsgeding, bewaard gebleven, waartoe trouwens de overheid krachtige en welberaden maatregelen genomen had.

De veroordeelden hebben zich genegen verklaard om op eene herziening van hun vonnis aan te dringen.

— De verdedigers der beschuldigden in het proces van Lyon zullen een manifest ter regtvaardiging van hun gedrag uitvaardigen.

— Te Lyon en in de voorsteden heeft men onderscheiden vrij sterke schokken van aardbeving gevoeld. Ook zijn zware schokken waargenomen in eenige Zwitsersche kantons.

— Een man te Brassant heeft in eene vlaag van krankzinnigheid zijne vrouw en 3 kinderen vermoord; het vierde ontkwam den dood alleen door zich onder het bed verborgen te houden.

MADRID: 26 Augustus. Gen. Narvaez zal de volgende maand in Andalusie terugkomen, maar niet eerder in de hoofdstad terugkeeren, dan om zitting te nemen in den Senaat bij de heropening der Cortes.

— De *Heraldo* is op nieuw in beslag genomen.

— *El Populo* doet opmerken dat op Cuba noch behoeftige werklieden, noch bedelaars, noch armen zijn, en dat de rebellen er niet talrijk kunnen wezen, welker daden en invloed aanmerkelijk worden overdreven. Hun getal bepaalt zich tot eenige nietswaardige lieden en jeugdige dwazen (*gente perdida y jovenes locos*).

ENGELAND.

LONDEN, 31 Aug. De voorname Chinesche familie, die thans in hare eigenaardige kleederdragt Londen bezoekt, en door H. M. is ontvangen geweest, heeft Zaturdag de tentoonstelling bezocht. Zij scheen verrukt over de vele merkwaardige voorwerpen, die zij aanschouwde, en vooral over het trotsche glazen paleis zelf, welks wederga zij verklaarde nog nooit te hebben aanschouwd. De dames, tot die familie behoorende, moesten telkens in draagkoetsjes plaats nemen, vermits haar eng schoeisel haar niet vergunde lang te voet te gaan.

— Eergisteren was de Theems tot eene ongewone hoogte gewassen, waardoor alle kaden overstroomd waren, en het water door de goten tot in de huizen doordrong.

— Volgens den jongsten staat der bank van Engeland is het bedrag der in circulatie zijnde billetten verminderd met £ 386.335 en de voorraad van haar edel metaal vermeerderd met £ 51,025.

— Op nieuw spreekt men van een plan om binnen den tijd van 14 jaren een weg daar te stellen, waardoor men *in zeven dagen* den afstand van Londen naar Calcutta zou kunnen afleggen. Deze weg zou loopen over Ostende, Triest, de Middellandsche Zee, de Orionte, Bassorah, de Persische golf, Bombay en Calcutta. Men zou den omweg door de Roode Zee uitwinnen, door een landweg van 900 mijlen voor in de plaats te stellen. 4200 mijlen van den geheelen weg zouden per spoorweg en 1600 per stoomboot afgelegd worden.

— De zamenzweering in Nepaul tegen het leven van gen. Jung Bahadoor is geëindigd met de ter dood veroordeeling van alle beschuldigden, waaronder begrepen de broeder en de zoon des Konings en gen. Budry Nur Sing Bahadoor, broeder van Jung. De secretaris van Jung die den opstand het eerst bewerkt had door die generaal van meineed te beschuldigen, omdat hij met Engelschen gegeten en gedronken had, heeft zijne woorden ingetrokken.

De Koning heeft echter de doodvonnissen verandert in de straf van de oogen uitgestoken te worden, maar toen Jung de opmerking maakte dat deze straf nog veel strenger was dan de dood, zijn de veroordeelden allen naar het Sneeuwgebergte verzonden, hetwelk voor Nepaul is wat Siberië is voor Rusland.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 1 Sept. Volgens brieven uit Kiel zijn de beraadslagingen van den Staatsraad te Kopenhagen nopens het door de vergadering der notabelen ontworpen plan ter reorganisatie van de Hertogdommen Sleeswijk-Holstein ten einde geloopen, doch zonder tot een eindresultaat te hebben geleid, voornamelijk ten gevolge der verschillen die in den boezem zelven van het Deensche kabinet bestaan, en die eene nieuwe radikale wijziging van het personeel des ministeries laten te gemoet zien.

— Onze bladen bevestigen het berigt der Engelsche *Globe*, betreffende de reis van den Koning van Hanover naar Engeland, welke volgens dat blad ten doel zou hebben, dat koning Ernst zich zou verstaan met Lord Palmerston, om in den Bond een krachtigen tegenstand tegen Pruissen en Oostenrijk te organiseren. Het blad hecht daar zelf weinig geloof aan.

— Prins Adelbert van Beijeren zal zich in den loop van den herfst naar Griekenland begeven. Deze 22jarige prins is bestemd om koning Otto op te volgen.

— De Keizer van Oostenrijk zou den 29 te Ischl aankomen, vervolgens misschien met den Keizer van Rusland en den Koning van Pruissen eene zamenkomst hebben te Erdmannsdorf in Silesie, en den 3 September te Weenen terugkeeren, zoodat er van de reis naar Verona niets schijnt te komen.

— De zitting van den Zwitserschen Bondsraad is den 27 Augustus gesloten.

— De nationale raad en de stendenraad hebben zich verstaan, naar men uit Bern meldt, om den bondsraad te magtigen op nieuw te onderhandelen met het Duitsche tolverbond. Deze onderhandelingen zullen weldra aanvangen.

— De aardbeving welke den 17, 18 te Lausanne heeft plaats gehad schijnt zich over geheel Zwitserland te hebben uitgestrekt. De schok deed zich onder anderen gevoelen te Bern, Friburg, Bazel, Zurich, Lucern, Schweitz, maar voorlal in het kanton Unterwald, waar de huizen gekraakt hebben.

BERLIJN, 31 Aug. Het lot der Duitsche vloot is beslist. Pruissen en Oostenrijk nemen schepen en materiaal over, ieder de helft, en alzoo houdt de vloot op bondseigendom te zijn en wordt particulier eigendom van die groote mogendheden.

— Den 15 October zal het postkongres te Berlijn bijeenkomen.

— Het ontwerp van een handelswetboek voor Pruissen is gereed. Weldra zullen speciale mannen uit alle oorden des rijks te Berlijn bijeen komen, om de artikels te bed[illegible] in den loop der volgende zitting aan de Kamers worden voorgesteld.

— De eed, die in Beijeren aan de katholijke en protestantsche geestelijkheid is opgelegd, luidt als volgt:

»Ik zweer den Koning trouw en gehoorzaamheid aan de wet en aan de constitutie van den Staat. Ik zweer trouw en met naauwgezette stiptheid de pligten van mijn ambt en van mijne roeping te vervullen, zoo veel zulks in mijn vermogen zal zijn. Ik zweer dat ik niet behoor of nimmer zal behooren tot eene vereeniging, welker oprigting niet aan den Staat is kenbaar gemaakt; dat ik geenerlei betrekking zal onderhouden met eenige vereeniging, waarvan de ontbinding door het bevoegd gezag zal bevolen zijn, of waaraan de deelneming mij door disciplinaire bepalingen zal verboden zijn.

»Ik beloof insgelijks geenerlei gemeenschap te hebben, aan geene beraadslagingen deel te nemen, geene verdachte betrekking te onderhouden, noch binnenslands noch buitenslands, welke gevaarlijk kon zijn voor de openbare rust, en wanneer ik kennis zal krijgen van een voor den Staat noodlottig plan, hetzij onder mijn kerkelijk gebied, hetzij elders, onmiddellijk het openbaar gezag daarvan kennis te geven."

— De voorname Fransche legitimisten hebben Frohsdorf reeds meerendeels verlaten, maar het is nog onzeker, of de Graaf van Chambord al dan niet naar Wiesbaden gaat.

WEENEN, 25 Augustus. De *Wiener Ztg.* van heden bevat de keizerlijke kabinetsbrieven, betrekkelijk de verantwoordelijkheid der ministers en van den Rijksraad. Zij zijn gerigt aan vorst Schwartzenberg en baron v. Kubeck en schrijven voor, dat het ministerie den eed van onvoorwaardelijke trouw zal afleggen in handen van den Keizer, alsmede dat het verpligt is, de besluiten en bevelen te volbrengen van den Keizer, jegens wien het individueel en persoonlijk verantwoordelijk is. Het ministerieel contraseing zal alleen bij de wetten en ordonnancien gevoegd worden met de woorden: ***Onze ministerraad gehoord*** in plaats van: ***Op voorstel van onzen ministerraad.*** De Rijksraad moet beschouwd worden als de Raad des Keizers en der Kroon; hij brengt zijne rapporten uit onmiddellijk aan den Keizer, die in dien Raad kan voorzitten en de ministers daarbij roepen.

Een derde brief aan vorst Schwartzenberg noodigt het ministerie uit de kwestie van het bestaan en van de mogelijkheid der uitvoering van de constitutie van 4 Maart 1849 in rijp en ernstig beraad te nemen. Het ministerie zal zich ten dien aanzien moeten verstaan met den president van den Rijksraad en in de gemeenschappelijk en de zoo spoedig mogelijk te doene voorstellen, het beginsel en het doel niet uit het oog verliezen van de onwankelbare handhaving van den monarchieken vorm en van de eenheid des keizerrijks, welke de onveranderlijke grondslag der beraadslagingen moet blijven.

Bovengenoemd blad laat die brieven verzeld gaan van een toelichtend artikel, waarin het den zin en de strekking dier keizerlijke besluiten doet uitkomen. Het rijk is niet gered door de inwilliging der revolutionnaire denkbeelden, maar door den eerbied der volken voor het huis zijner vorsten. Nu de Keizer de vrije uitoefening zijner magtsvolheid had verkregen, was het voor hem een onvermijdelijke pligt tot gerust既stelling der gemoederen, de oorzaken uit den weg te ruimen, die den terugkeer van het vertrouwen belemmerden, en de onzekerheden te doen ophouden, die op den tot hiertoe gevolgden constitutioneelen weg ontstaan waren.

Na de gebragte offers, kan Oostenrijk van de constitutioneele kwestie geen appel der tweedragt maken tusschen de verschillende nationaliteiten van het rijk, noch de rust, den vrede en het geluk der familiën door deze nieuwe, even nuttelooze als gevaarlijke proefneming op het spel zetten.

ITALIE.

Het feest van Maria Hemelvaart is te Rome met luister gevierd. De H. Vader heeft volgens gewoonte in de kerk van San Maria Maggiore de H. Mis bijgewoond en vervolgens den zegen gegeven ***urbi et orbi.***

De *Gazzetta Piemontese* van den 25sten bevat een koninklijk besluit over de voorwaarden van de leening van 3,600,000 £. Hetzelfde blad meldt, dat de graaf Gallina de aanvraag van Messaros, of hij te Turijn kon komen, aan den minister van binnenl. zaken heeft gezonden, zonder dit verzoek te ondersteunen.

De politie van Turijn heeft aan de staatkundige vlugtelingen, die zich daar en in den omtrek ophouden, doen aanzeggen, dat zij zich aan de voorschriften der politie te houden hebben, vermits hun anders het verblijf in Piemont zal worden ontzegd. Men houdt het er voor, dat Oostenrijk niet vreemd is aan het nemen dezer strenge verordening,

Het officieele dagblad der Beide Siciliën berigt dat de Britsche vloot onder bevel van admiraal Parker, in de wateren van Trapani is aangekomen.

De stad Turijn heeft aan de aldaar wonende Engelsche Protestanten een terrein geschonken om eene Kerk te bouwen, en men zegt dat te Pignerol hetzelfde zal gebeuren. Door zulke daden wordt de vrijheid van eeredienst in Piemont ingevoerd, het eerste artikel van de constitutie geschonden, de dynastie van Savoye vernederd, en de godsdienst beleedigd.

Stelt men hier tegenover de vervolging, die de katholijke Kerk in Piemont te lijden heeft, dan bestaat er waarlijk weinig reden om aan eene verbetering der gezindheid van de Sardinische regering ten opzigte der godsdienst, en aan eene spoedige vereffening van het geschil met den H. Stoel te gelooven.

De stad Nice vraagt aan de regering om uit het door Karel Albert aan den bisschop geschonken en nabij die stad gelegen geestelijk gesticht, de priesters te mogen verjagen, en er een bedelaarskolonie van te maken. De regering gaf hare toestemming mits de gemeenteraad van Nice eene genoegzame som tot bestrijding der kosten aanwees. Terstond stemde de raad eene som van 300 frs.

Doch de heer de Foresta, de eenige minister wiens eerlijkheid en godsdienstzin eenigen waarborg aanbiedt, weigerde met kracht zijne toestemming te geven tot het verzoek van de stad Nice. Desniettemin vreest men dat de tegenstand van dien braven man den stroom der ongodsdienstigheid niet zal kunnen keeren.

Den 19 Augustus werd door de valleibewoners van het Appenijnsche gebergte een prachtig luchtverschijnsel waargenomen, namelijk in het Oosten een buitengemeen schitterende gloed, afgewisseld door witte lichtstrepen, veel overeenkomst hebbende met het noorderlicht. Van tijd tot tijd vertoonden zich elektrische stralen, en daarna een glansrijke lichtbal, niet ongelijk aan eene volle maan. Omgeven door kleine wolkjes, die met eene roosachtige tint werden gekleurd, steeg die lichtbal omhoog en sprong vervolgens met een zeker geluid, als van een in de verte losbarstend onweder, uiteen in duizenden witte en blaauwe vonken. Na de verdwijning van deze luchtverheveling verschenen op dezelfde hoogte een aantal zoogenaamde verschietende sterren, waaronder van verschillende paarsch- en roodachtige kleuren.

BELGIE.

BRUSSEL, 1 September. Als een merkwaardig bewijs hoe ver de nijverheid het heeft gebragt, diene het volgende: Te Doornik werd gisteren de volgende proef genomen. Een schaap werd des morgens ten 5 ure geschoren, de wol was gewasschen kwart voor 6, tweemaal gekamd en gedeeltelijk geverwd ten 7 ure, vervolgens op zeven machines achtervolgens tot gesponnen draden gemaakt ten half 11, en daarna aan de mutsen- en kousenwevers afgeleverd; die de goederen ten half 3 geheel gereed en opgemaakt afleverden, waarop ze terstond aan de commissie voor de tentoonstelling te Mons verzonden werden.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 2 September.

GETROUWD (29 Aug.): A. J. Ter Veldhuis met J. L. Alers.

BEVALLEN (29 Aug.): J. L. van Eeghen, geb. den Tex, Z. — (31 Aug.): C. H. Gerding, geb. Eckelboom, D. - W. I. M. Molenaar, geb. Dahmen, Z. - J. Veersheim, geb. Beit, Z.

OVERLEDEN (28 Aug.): F. van Buuren, 3 j. - J. Dros, 52 j. — (29 Aug.): G. Schröder, $1\frac{1}{2}$ j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		1 SEPT. $4\frac{1}{2}$ u. gebl.	2 SEPT.	$4\frac{1}{2}$ u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à $2\frac{1}{2}$ pCt.		$58\frac{1}{8}$	$58\frac{3}{16}$	$58\frac{1}{4}$	$58\frac{1}{4}$
Dito Dito	3	$69\frac{1}{4}$	$69\frac{1}{4}$	$69\frac{1}{4}$	$69\frac{3}{8}$
Dito Dito	4	$89\frac{3}{4}$	$89\frac{3}{4}$	$89\frac{7}{8}$	$89\frac{3}{4}$
Dito Obligatien O. I.	4	$88\frac{5}{8}$	$88\frac{11}{16}$	$88\frac{3}{4}$	
Amortis. Syndic.	$3\frac{1}{2}$	$89\frac{7}{8}$	$89\frac{3}{4}$		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$	$109\frac{3}{8}$	$109\frac{3}{8}$		
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844			$87\frac{3}{8}$		
Cert. bij de Belg. Bank	$2\frac{1}{2}$				
Dito bij Rotsch. en Volksv.		$48\frac{7}{16}$	$48\frac{3}{16}$	$48\frac{3}{8}$	
FRANKRIJK, Obligatien	3	$52\frac{11}{16}$	$52\frac{5}{8}$	$52\frac{11}{16}$	
SPANJE bij *Ardoin* £ 85	5	$15\frac{1}{16}$	$15\frac{1}{16}$	$15\frac{1}{8}$	$15\frac{1}{8}$
Dito Dito » 510		$15\frac{1}{16}$	$15\frac{1}{16}$	$15\frac{1}{8}$	$15\frac{1}{8}$
Dito Onbep. Stukken		15	15	$15\frac{1}{16}$	
Dito	3	$39\frac{5}{8}$	$39\frac{5}{8}$		
Dito Binnenl. 2400 P.		$35\frac{1}{2}$	$35\frac{9}{16}$		
Coup. *Ardoins*		$8\frac{1}{8}$	$8\frac{1}{16}$	$8\frac{1}{8}$	
Passive		$5\frac{9}{16}$	$5\frac{9}{16}$	$5\frac{5}{8}$	
Fransche Uitgest.		$5\frac{11}{16}$	$5\frac{11}{16}$		
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu 4		34			
Dito Dito		$33\frac{7}{16}$	$33\frac{3}{8}$	$33\frac{1}{2}$	
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	$107\frac{1}{4}$	$107\frac{1}{8}$		
Dito Dito 1828 en 1829		$106\frac{3}{8}$	$106\frac{1}{4}$	$106\frac{1}{2}$	$106\frac{1}{4}$
Cert. bij d°. 1831 en 1833		$95\frac{1}{4}$	$95\frac{1}{8}$	$95\frac{3}{8}$	
Dito	$4\frac{1}{2}$	$100\frac{3}{16}$	$100\frac{1}{8}$	$100\frac{1}{4}$	
Dito bij *Hope*	4	$89\frac{5}{8}$	$89\frac{3}{8}$		
Dito bij *Stieglitz en C°.*		$89\frac{1}{4}$	$89\frac{3}{16}$	$89\frac{1}{4}$	
Dito bij id. 5de Serie	4	$88\frac{7}{8}$			
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito		$67\frac{7}{8}$	$67\frac{7}{8}$	$67\frac{1}{4}$	
POLEN, Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. à 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		$2\frac{7}{16}$	$2\frac{7}{16}$		
PRUISSEN, Aand met Lot. R. 50	f				
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	$76\frac{1}{2}$	76	$76\frac{1}{4}$	
Dito	$2\frac{1}{2}$		$38\frac{7}{16}$	$38\frac{1}{2}$	
Dito Nieuwe	$2\frac{1}{2}$	$39\frac{1}{2}$	$39\frac{7}{16}$	$39\frac{1}{2}$	
Dito Nieuwe	5	$80\frac{13}{16}$	$80\frac{5}{8}$	$80\frac{13}{16}$	$80\frac{13}{16}$
Ween. Bank bij *Goll en C°.*		82			
Dito	4	$64\frac{1}{4}$	$64\frac{3}{4}$		
Aand. met Loting fl. 500	f				
Nieuwe dito » 250					
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.		$91\frac{1}{2}$		
BRAZILIE te Londen 1824	5	$91\frac{3}{4}$	$91\frac{3}{8}$		
Dito Leening 1843	5		$89\frac{1}{4}$		
Dito £ 200					
PERU	$4\frac{1}{2}$				
MEXICO	5	$27\frac{5}{8}$	$27\frac{11}{16}$	$27\frac{3}{4}$	$27\frac{3}{4}$
VENEZUELA 6 pCt. nu	3				
NEW GRENADA 6 pCt. nu	$1\frac{1}{2}$				
ECUADOR					
Grieken	5				

Den. 5 pCt. $101\frac{1}{4}$; Polen, Cert. 4 pCt. $79\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; Louis. 99.

Binnenl. fondsen sluiten heden met weinig handel nagenoeg als gisteren. De handel in vreemde fondsen was vrij levendig, echter ondergingen dezelve geene noemenswaardige verandering. Spaansche, Portug., Mexicanen en Russische een weinig beter. Metall. en Fransche 3 pCt. een zweem flaauwer.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt., Prolongatie $2\frac{1}{4}$ pCt., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $56\frac{5}{16}$		Livorno	2/m.	*f* $38\frac{3}{4}$
„	zigt	„ $56\frac{11}{16}$		Napels	„	„ $80\frac{1}{2}$
Bordeaux	2/m.	„ $55\frac{3}{4}$		Petersburg	„	„ $1{,}82\frac{1}{4}$
„	$\frac{1}{2}$/m.	„ 56		Weenen	6/w.	„ $29\frac{1}{2}$
Madrid	3/m.	„ $243\frac{1}{2}$		Augsburg	„	„ $35\frac{1}{4}$
Cadix	„	„ $244\frac{1}{2}$		Frankfort	„	„ $99\frac{1}{4}$
Seville	„	„ $241\frac{1}{2}$		Hamburg	2/m.	„ $35\frac{1}{16}$
Bilbao	„	„ $242\frac{1}{2}$		„	zigt	„ $35\frac{1}{4}$
Lissabon	„	„ $41\frac{1}{2}$		Londen	2/m.	„ $11{,}77\frac{1}{2}$
Porto	„	„ $41\frac{1}{2}$		„	zigt	„ 11,85
Genua	2/m	„ $46\frac{3}{8}$		Rotterdam	„	[illegible]

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 1 Sept. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. $51\frac{3}{16}$; 5 pc. $98\frac{7}{8}$; 1840, 5 pc. $100\frac{1}{4}$; Spanje Ard. 5 pc. $15\frac{1}{4}$; Binnenl. 3 pc. $35\frac{7}{16}$; Coupons —; Rom. Leening $74\frac{1}{4}$.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

Directeuren van het Kantoor van Administratie van Gecon-solideerde Renten, ten laste het Koningrijk Napels [illegible]

...ijd gemaakt, met goedvinden van heeren commissarissen derzelve administratie, dat de coupons der door hen uitgegevene certificaten, voor de zes maanden renten, te Napels vervallen geweest den eersten Julij 1851, worden betaald ten kantore van de Ontvang- en Betaalkas, en wel voor zoo verre betreft die van de certificaten rentende 5 pc.: groot Lr. 25 met f 11,36, en die groot D. 12½ met f 24,99, en van de certificaten rentende 4 pc.: de coupons van Lr. 20 met f 9,08.

OOSTENRIJK. — OUDE STAATSSCHULD. — Op den 1 Augustus 1851 zijn te Weenen in Serie 319 uitgeloot:

de 5 pc. Obl. bij Goll en C°.,	litt. AA,	van N°. 5900	tot en met 6000		
» 4 »	»	B,	» » 1	»	1567
» 4 » Suppl. Obl. »	»	G,	» » 4385	»	4419

ten einde, volgens de bepalingen van het allerhoogste patent van 21 Maart 1818, tegen nieuwe, naar den oorspronkelijken maatstaf in Conventions-Munt rentegevende staatsschuldbekentenissen te worden verwisseld.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	f 25,15 a —	Pruissische	f 34¼	a —
Napelsche	25,15 „ —	Spaansche	2,45	„ —
Div. in £St.	11,80 „ —	Hamb. Russ.	—	„ —
Eng. Russen	—,— „ —	Russ. in Z. R.	36⅛	„ —
Fransche	56¼ „ —	„ Pap.	—	„ —
Belgische	56¼ „ —	Pools. in Fl.	27½	„ —

Coup. Portugal Binnenl. Schuld N°. 16, f 46½ à f 47.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,70	a 9,75
Oude Gerande Dukaten	» 5,60	» 5,70
Wigtige Souvereinen	» 11,85	» 11,95
» Pistolen	» 9,55	» 9,65
Stukken van 20 Francs	» 9,45	» 9,55
Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn	11 à 11½ pc.	

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,34	» 2,37
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,75	» 1,78
Zilver 1000 à 980	f —,—	à —,—
» 990 » 700	» 104,50	» 105,—

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 1 Sept. Heden werden verkocht 1701 k. Havana Suiker, ex *Danmark*; prijs geheim.

Heden zijn afgedaan 60 vn. Maryland Tabak, ex *Generaal Washington*.

Alhier zijn verkocht ca. 1100 pakk. Noord-Amerikaansch Katoen tot geheime prijzen.

Meekrappen hetzelfde; ordinaire en middel onberoofde stap; van beste gele is nog iets tot vaste prijzen verkocht. Beste gele à f 49—50 is tot goede prijzen iets gedaan. Van nieuwe onberoofde waren enkele monsters aan de markt; de kwaliteit was redelijk goed en nog al helder; prijsnotering is nog te vroeg om iets met zekerheid op te geven.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 1 Sept. Jarige Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche Tarwe was heden tot eene verlaging van f 6 per Last maar moeijelijk te verkoopen. Nieuwe daarentegen, waarvan de aanvoer wederom iets grooter was, vond tot eene verlaging van f 3 en 6 per Last, gretige koopers en was spoedig opgeruimd; de kwaliteit blijft zeer verschillend, doch men kan aannemen dat het gemiddelde gewigt wel 130/131 ℔ zijn zal. — Van Nieuwe Roode soorten waren onderscheidene partijtjes aan, de kwaliteit is uitmuntend en buitengewoon zwaar, dezelve vond nog al koopers. Jarige Roode soorten werden weinig verhandeld. — Poolsche zonder handel.

Puike O. Zeeuws., Vlaams. en Overm. 1849 en 1850 f 210, 228; mindere en afwijkende f 189, 204; puike n. Zeeuws., Vlaams. en Overm. 1851 f 231, 246; mindere en afwijkende f 222, 234. — 164/2 ℔ j. Hoogl. Kleefs. f 270, f 273, 166, 170/2 ℔ nieuwe dito dito f 270, 285; 168/2 ℔ nieuwe Bovenl. Ris f 270, 150/2 ℔ j. Bovenl. f 240.

Rogge. Nieuwe Zeeuwsche, Vlaamsche en Noord-Brabandsche met minder aanvoer, prijshoudend. — Jarige dito komt weinig meer voor. — Andere soorten is bijna niets in te doen aan consumptie.

Zeeuws. en Vlaams. jar. f 168, 180; Noord-Brabantsche dito f 159, 168; Zeeuws. en Vlaams. nieuwe f 162, 180; Noord-Brabantsche dito f 156, 168. — 152/2 ℔ nieuwe Limburger f 175.

Gerst, N. Zeeuwsche en Vlaamsche Winter f 6 lager; dito Zomer komt goed op. Vreemde soorten iets meerder gevraagd.

N. Zeeuws. en Vlaams. Winter f 114, 126; Nieuwe dito en dito Zomer f 117, 120. — 140/2 ℔ jar. Deens. f 135.

Haver, Nieuwe Zeeuwsche en Inlandsche f 6 lager, met weinig kooplust. Zeeuwsche en Polder Korte f 93, 108; Dito en dito Voeder f 66, 81.

Boekweit wel zoo vast en beter te verkoopen. 140/2 ℔ Noord-Brabandsche f 180, 182, 185; Groot-Brabandsche f 180, 182; Fransche f 140, 145; Dito f 125, 135.

Paarde- en Duiveboonen komen weinig meer voor, een partijtje puike jarige Paardeboonen is tot f 5 per Mud gedaan. Nieuwe Zeeuwsche Paardeboonen f 153, 162; jarige dito dito f 141, 165; nieuwe Duiveboonen f 180, 195.

Erwten. Nieuwe Blaauwe met redelijken aanvoer, iets lager verkocht. Nieuwe Zeeuwsche Blaauwe ordinaire f 162, 183; dito dito dito groote f 204, 216, dito dito Witte f 180, 195.

Koolzaad, waarvan nog circa 180 Lasten waren aangevoerd, was flaauw; Zeeuwsch Gestort is van 47½, 48½ tot 49 £; Vlaamsch en Zeeuwsch 49½ £ naar deugd gedaan; Overmaassch 48, 49 £; Polder 46, 48 £; puik Vlaams. en Overmaassch werd op 52 a 51 £ gehouden. Zeeuwsch Zomer van redelijke kwaliteit 40 £.

Lijn- en Hennipzaad zonder handel.

Kanariezaad weinig aan en van f 7 tot 7,50 naar deugd te noteren.

Bruin Mosterdzaad, nieuw f 16, 18; Geel dito dito f 10, f 12 per Mud.

Raapkoeken f 56, 58; Lijnkoeken f 85, 110 per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe, 163/2 ℔ jar. Hoogl. Kleefs. f 265; 166/2 nieuwe Bovenl. Ris f 262. — Rogge, te Schiedam: 145/2 ℔ Koersche in Entrepôt f 159; 145/2 ℔ dito dito f 166; 145/2 ℔ Windau f 168 3/m. in Consumtie. — Lijnzaad. 109/110 ℔ Memel f 280.

De aan-, uit- en doorvoer van levensmiddelen te Amsterdam, van 25 tot en met 30 Augustus, zijn geweest als volgt:

Aanvoer:

Tarw L. 148. — Rijst 997920 ℔.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 1 Sept. H. Smit, Prins Hendrik II, Banjoewangie. - J. Harveij, Sumatra, Laguaira. - H. J. Schreuder, Sylina Titia, Londen. - O. E. Smith, Diana, (s) id. - J. Haijes, Lord John Russell, (s.) id. - R. J. van Driesten, Martina Johanna, Dantzig. - A. Larsen, Freya, Drammen. - S. M. Salvesen, Activ, id.

HELVOET, 1 Sept. T. Y. Jops, Osiris, Batavia, I. van Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Brouwershaven. - M. Goutard, Rotterdam, (s.) Havre. - C. Alcock, Admiraal Windham, Guernsey. - P. Voss, Friedrich, Archangel. - G. F. Fedter, Odeu, Bergen. — Gisteren nog: L. van der Borden, Vrouw Johanna, Wilmington. - J. Mouthaan, Admiraal Ver-Huell, (s.) Havre.

UITGEZEILD:

TEXEL, 1 Sept. C. F. Hartwig, Arminius, Triest. - B. Dawlett, Sutton, Nantes. - H. Wildeboer, Maria, La Rochelle.

HELVOET, 1 Sept. D. van der Valk, Californie, Lissabon. - J. Goedknegt, Jonge Arie, id. - J. Valkenier, Koophandel, Newcastle.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 2 Sept. in lading naar:

Keulen	D. Hoogeweg, Prins Emil.
"	H. Willmse, Colln N°. 6.
Weesel	P. J. J. Balk, Vrouw Rebecca.
"	J. Henke, Goede Gunst.
Manheim	J. M. Kimpel, die Harmonie.
Frankfort & Coblentz	J. Kievitz, Frankfort N°. 17.
Ludwigh. & Heilbron	H. Sack, Jamais Pensé.
Dusseldorp, Neus en Urdingen	J. Giesing, Stad Thiel.
Antwerpen	G. J. Koekkoek, de Goede Verwachting.
Brussel, Antwerpen en oml. plaatsen	M. Martens, (Stoomsleepdienst) de Vier Gebroeders. J. Cabuy, Neptune. Sluit 5 Sept.

AMSTERDAM, 2 September vertrokken naar:

Manheim	C. Meijer, Harmonie.
Frankfort en Coblentz	F. W. Timmerman, Frankfort N°. 21.

Rijnhoogte	Arnhem 1 Sept.	2 el 85 duim
	Keulen 1 „	11 vt. 10 „

PRIJZEN DER PERCEELEN.

Geveild op Maandag 1 September, in het O. Z. Heeren Logement.

N°. 1. Een Huis en Erve, Oude Schans, N°. 3490; f 7250, f 50, Opgehouden.

2. Een dito, Kapenburgerstraat, N°. 5145; f 4250, f 50, Opgehouden.

3. Een dito, Passeerderstraat, N°. 6481; f 900, f 175, H. F. Straatman.

4. Een dito, Leidsche Straat, N°. 3190; f 8700, f 60, J. W. Meijer.

5. Een Pakhuis en Erve, Leidsche Plein, N°. 3926; f 850, f 300, R. W. Hartgerink.

CORRESPONDENTIE.

Een ingezonden stuk van L. uit 's Hage 1 Sept. 1851 kan niet worden geplaatst, omdat het schadelijk zou zijn aan het doel, dat de schrijver daarmee voor heeft.

Overigens verwittigen wij bij deze den schrijver, dat het stuk ons is toegezonden *ongefrankeerd*, en ook uit dien hoofde zou moeten worden ter zijde gelegd.

ADVERTENTIEN.

(1344) Getrouwd: P. KAAG, Antz., weduwenaar van E. A. F. RANSHUISEN met D. M. LUDEMAN.

Hoorn, 1 September 1851.

Eenige kennisgeving.

(1336) Na een smartelijk lijden van 16 dagen overleed heden, voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden, onze zeer geliefde Vader en Behuwdvader, de Edel Achtbare Heer PASCHALIS MARTINUS SMOLDERS, Wethouder dezer stad, in den ouderdom van ruim 77 jaren.

M. J. SMOLDERS.
E. F. SMOLDERS.
Wed. P. P. SMOLDERS, geb. Mesenig.
L. P. KOENE.

Geertruidenberg, den 30 Augustus 1851.

(1343) Na eene ongesteldheid van bijna acht weken, overleed onze waarde Moeder en Behuwdmoeder, Vrouwe GEERTRUIDA VAN DEN BURG, laatst Weduwe van den Heer J. BEUKERS, in den ouderdom van ruim 67 jaren, na voorzien te zijn van de Genademiddelen onzer H. Kerk.

Schiedam, 28 Augustus 1851.

Uit aller naam G. A. J. BEUKERS.

Uit de hand te Koop: Een **ALTAAR**, hoog 5.91 el, breed 4 el, met twee Kolommen, waarin een Altaarstuk, voorstellende de Geboorte des Zaligmakers door J. Voorhout Fz., alsmede een **TABERNAKEL**, waarop een fraai **CHRISTUSBEELD**, gemaakt door W. Tekkens, als ook eenige beelden. Te bevragen met *franco* brieven onder letter W. bij den Boekhandelaar J. S. de Haan te Amsterdam. (1340)

PENSIONNAT DE DEMOISELLES
ALLEMAND FRANÇAIS
DIRIGÉ PAR
les Sœurs de la Congrégation des Filles de la Croix,
ET ÉTABLI
à Aspil, près Rees. (Bas-Rhin.)

Le but de cet Institut est de donner aux jeunes personnes une instruction religieuse, morale et scientifique qui assure leur bonheur pour l'avenir. L'institut, tant sous le rapport de l'instruction que sous celui de l'éducation est à même de répondre à tous les désirs.

La langue allemande est enseignée par des Sœurs allemandes; la langue française, par des sœurs Françaises. Toutes les institutrices ont subi leur examen.

L'établissement, sous le rapport de la situation présente l'aspect le plus agréable, et réunit au plus haut point toutes les conditions de salubrité. Les vastes bâtiments entourés d'étangs, de jardins, de prairies, etc., d'une contenance de trente bonniers, offriront aux jeunes personnes tous les délassements désirables pour leur développement physique et rendront leurs récréations aussi agréables qu'utiles et instructives. L'établissement est situé sur les bords du Rhin et longé par la grande route de communication de l'Allemagne avec la Hollande, (plus tard le chemin de fer) ce qui fournira en tout temps aux parents des moyens faciles de visiter leurs enfants.

Le semestre d'hiver commence le 1er. Octobre.

S'adresser pour plus amples renseignements à la Supérieure du Couvent ou au Directeur spirituel soussigné.

(1238) C. JASPERS.

EENE LEVERKWAAL, *genezen door de Pillen van HOLLOWAY.*

Uittreksel uit eenen brief van den heer Jan Macleaud Ferguson, gedagteekend Melbourne Port Philip den 9 Mei 1849, aan den professor Holloway. Mijnheer, ik was sedert twee jaren lijdende aan eene leverkwaal, vergezeld van vliegende jichtpijnen in de schouders, drukking op de oogen en moeijelijke ademhaling. Nadat ik meer dan 20 pond sterling had uitgegeven aan andere medicijnen, besloot ik uwe Pillen te gebruiken; en den bij dezelven voorgeschreven leefregel stiptelijk opgevolgd hebbende, ben ik thans geheel hersteld. Dit dankbaarlijk erkennende, maak ik dit bekend, opdat anderen bij soortgelijke ziekten, van uw voortreffelijk geneesmiddel mogen gebruik maken.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: *Doosjes Pillen* à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23,50.
Potjes Zalf à f 0.90, f 2.10, f 3,30, f 8.15, f 15.90, f 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij W. C. van Dort te *'s Hage*, bij A. P. Milius te *Utrecht* en bij J. Straatman, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement*. (1041)

GYMNASIA.

J. F. THIEME te *Nijmegen* heeft ter verzending gereed:

GRIEKSCH LEESBOEK
voor Eerstbeginnenden.

TEN GEBRUIKE BIJ DE SPRAAKLEEREN VAN
DE GAAY FORTMAN, KAPPEYNE V. D. COPPELLO, ENGER, KÜHNER EN MADVIG,
voor de Nederlandsche Gymnasiën
BEWERKT DOOR
Dr. J. J. KREENEN en Dr. J. J. VAN DER KLOES.

Belangstellende Docenten gelieven het benoodigd getal Ex., door hunnen gewonen Boekhandelaar, aan den Uitgever te doen opgeven. (1336)

Te Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.